

MARIE
CEDERSCHIÖLD
HÖGSKOLA

Tillsammans för ett säkrare samhälle – det civila samhället som resurs

Magnus Karlsson, Johan Hvenmark, Lina Rahm, Linnea Lundgren, Rebecka Andersen

Syfte

... att utveckla kunskapen om och förståelsen för civilsamhällets olika aktörer när det gäller beredskapen för och hanteringen av kriser; dess drivkrafter, kapacitet och potential

Projekt mål

- bidra till ökad förståelse för civilsamhällets faktiska och möjliga roll inför, under och efter en nationell kris
- vara till nytta dels för aktörer i Sverige med ansvar för samhällsskydd och beredskap dels det internationella vetenskapssamhället

Hur ser försvars- och krisinsatsviljan ut i Sverige?

MARIE
CEDERSCHIÖLD
HÖGSKOLA

Scenario 1

Sverige har angripits militärt av ett annat land. Angriparen har förstört både militära anläggningar och civil bebyggelse och infrastruktur. Cyberattacker har riktats mot viktiga samhällsfunktioner. Angriparens soldater har landsatts på svensk mark vid vissa strategiskt viktiga platser. Utmaningarna för samhället är omfattande.

Frågor

- Nationell försvarsvilja: Ska Sverige göra väpnat motstånd?
- Personlig försvarsvilja: Med fara för ditt eget liv, hur villig skulle du vara att i en stridande roll delta i Sveriges försvar?
- Personlig försvarsvilja: Med fara för ditt eget liv, hur villig skulle du vara att i en icke-stridande roll delta i Sveriges försvar?
- Personlig försvarsvilja: Utan fara för ditt eget liv, hur villig skulle du vara att i en icke-stridande roll delta i Sveriges försvar?
- Hur förberedd känner du dig för att delta i Sverige försvar?

Scenario 2

En omfattande naturkatastrof (t ex skogsbrand, översvämning eller storm) har drabbat din region. Bebyggelse och människor är i fara. Utmaningarna för samhället är omfattande.

Frågor

- Nationell krisinsatsvilja: Bör frivilliga delta i räddningsarbetet?
- Personlig krisinsatsvilja: Med fara för ditt eget liv, hur villig skulle du vara att hjälpa till i räddningsarbetet?
- Personlig krisinsatsvilja: Utan fara för ditt eget liv, hur villig skulle du vara att hjälpa till i räddningsarbetet?
- Hur förberedd känner du dig för att göra insatser vid större olyckor och kriser?

Scenario 1 och 2: hela populationen

		Mycket/ Absolut	Ganska/ Troligen	Inte särskilt/ Tveksamt	Inte alls/ Nej
SCENARIO 1: KRIG	Nationellt motstånd	68,8	23,6	6,5	1,1
	Fara för liv, stridande roll	27,3	32,8	27,8	12,1
	Fara för liv, icke-stridande roll	55,9	33,3	8,5	2,3
	Utan fara, delta i räddningsarbete	56,6	33,9	7,8	1,7
	Förberedd	10,7	25,8	47,4	16,1
SCENARIO 2: KRIS	Bör frivilliga delta?	67,2	29,7	2,7	0,4
	Fara för liv, delta i räddningsarbetet	32,9	50,1	14,6	2,4
	Utan fara, delta i räddningsarbete	56,4	37,6	5,1	0,9
	Förberedd	10,5	34,6	45,5	9,4

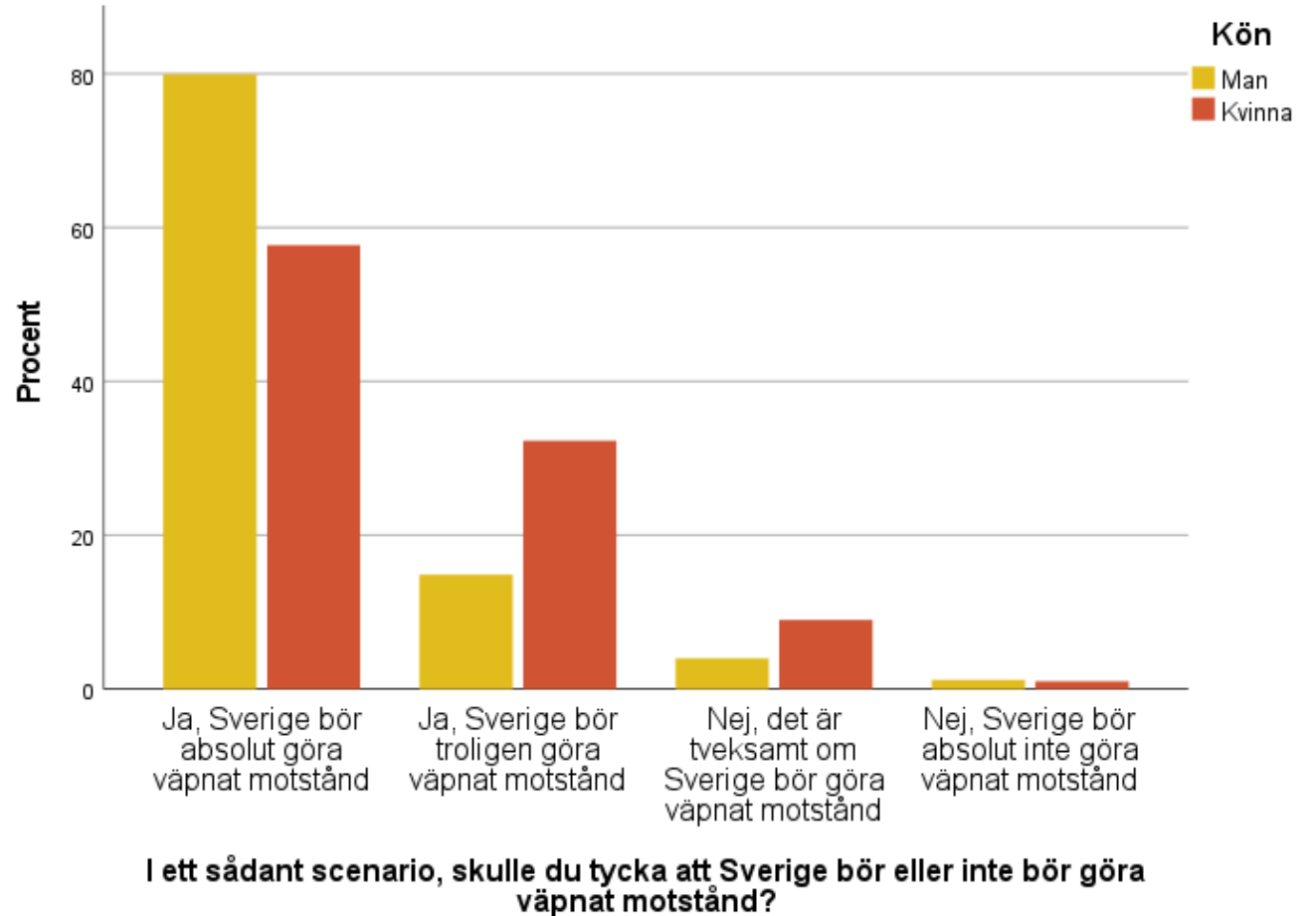
Scenario 1 och 2: hela populationen

		JA	NEJ
SCENARIO 1: KRIG	Nationellt motstånd	92,4	7,6
	Fara för liv, stridande roll	60,1	39,9
	Fara för liv, icke-stridande roll	89,2	10,8
	Utan fara, delta i räddningsarbete	90,5	9,5
	Förberedd	36,5	63,5
SCENARIO 2: KRIS	Insatser av frivilliga	96,9	3,1
	Fara för liv, delta i räddningsarbetet	83	17
	Utan fara, delta i räddningsarbete	94	6
	Förberedd	45,1	54,9

Nationell försvarsvilja: kön

- Både män och kvinnor har en hög nationell försvarsvilja
- Män är något säkrare än kvinnor

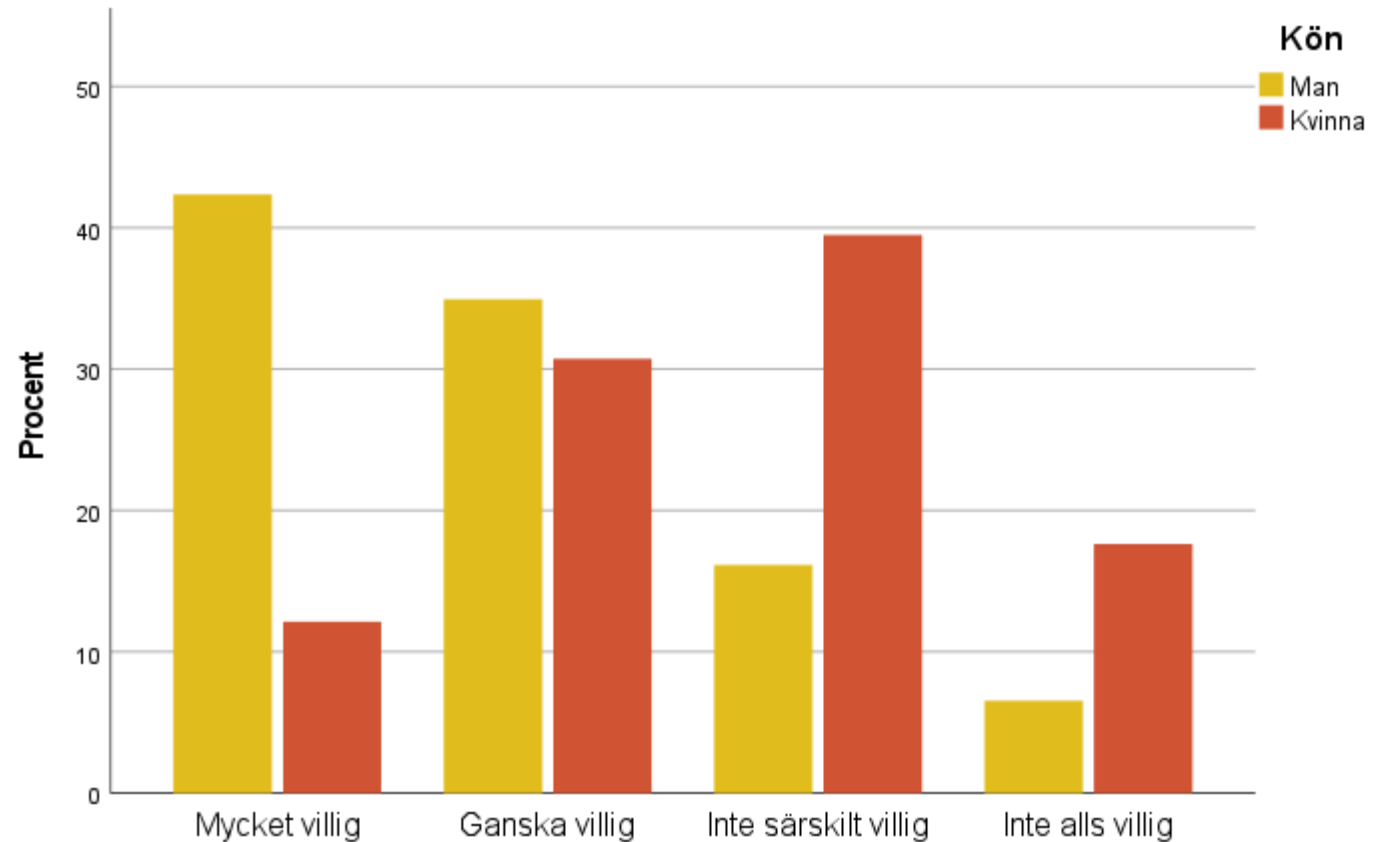
(Pearson R=0,20**)

Personlig försvarsvilja – stridande roll: kön

- Män är tydligt mer villiga att delta i en stridande roll (Värnplikt/ beredda/ riskvilliga/ traditionella könsroller?)

(Pearson $R=0,38^{**}$)

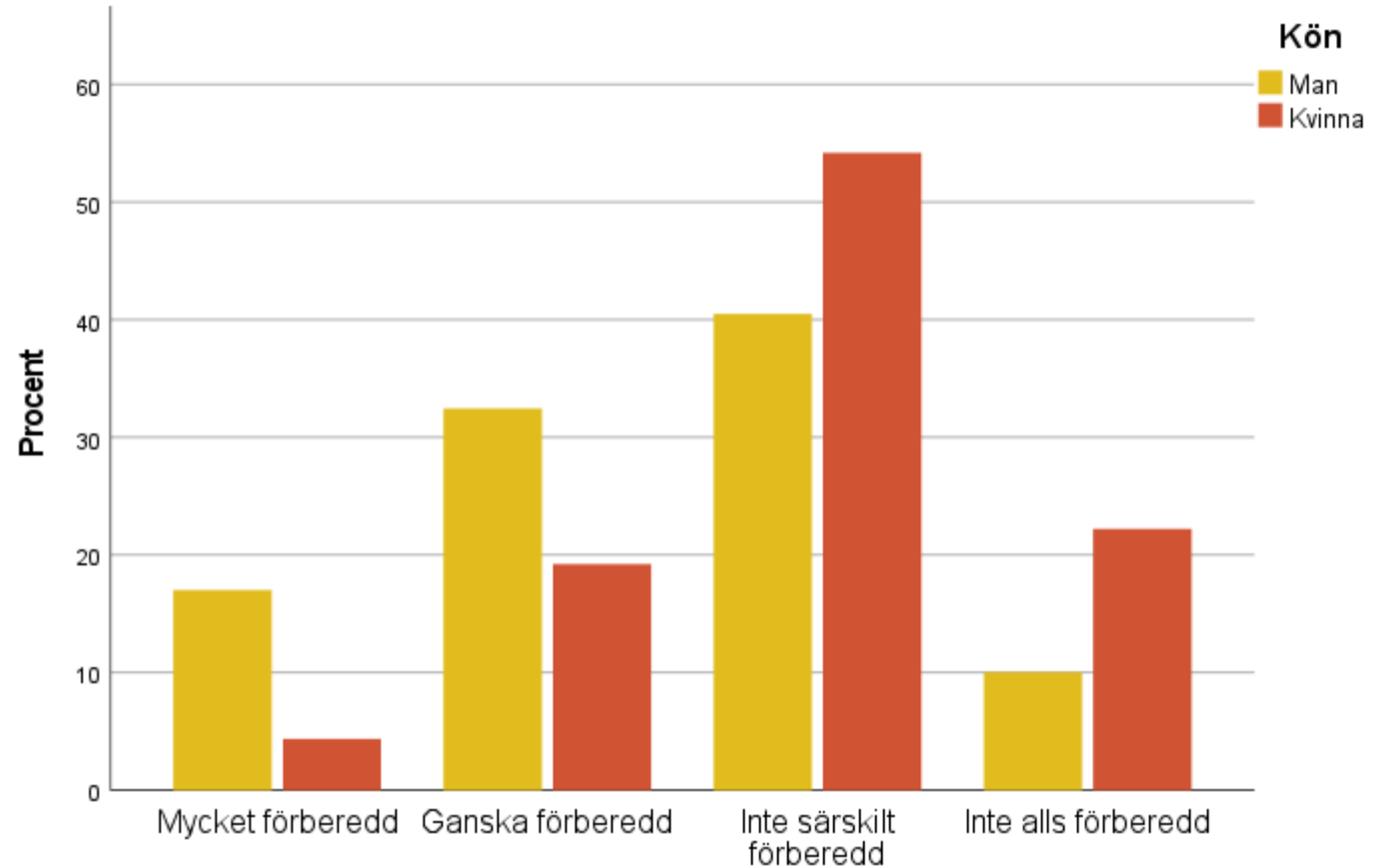

25. Med fara för ditt eget liv, hur villig skulle du vara att i en...
... stridande roll delta i Sveriges försvar, exempelvis genom att
tjänstgöra inom Försvarsmakten eller delta i en väpnad ...

Förberedd för att delta i Sveriges försvar: kön

- Män känner sig mer förberedda
- Värnplikt?
Yrkesval?
- En fråga om jämställdhet?

(Pearson R=0,29**)

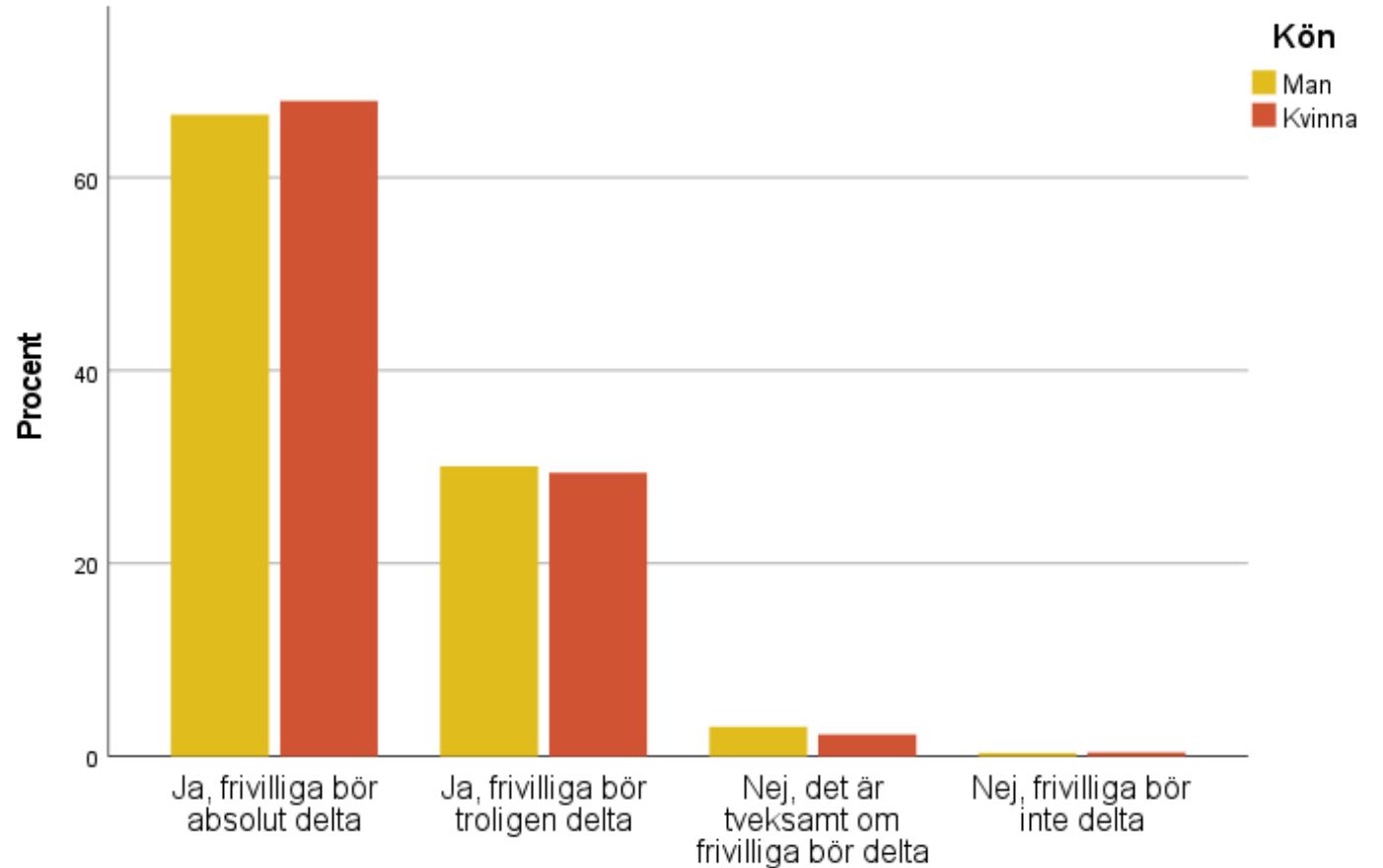

27. Allmänt sett, hur förberedd känner du dig för att delta i Sveriges försvar?

Nationell krisinsatsvilja: kön

- Både män och kvinnor tycker att frivilliga bör delta i räddningsarbete
- Mönstren är närmast identiska

(Pearson R=0,02)

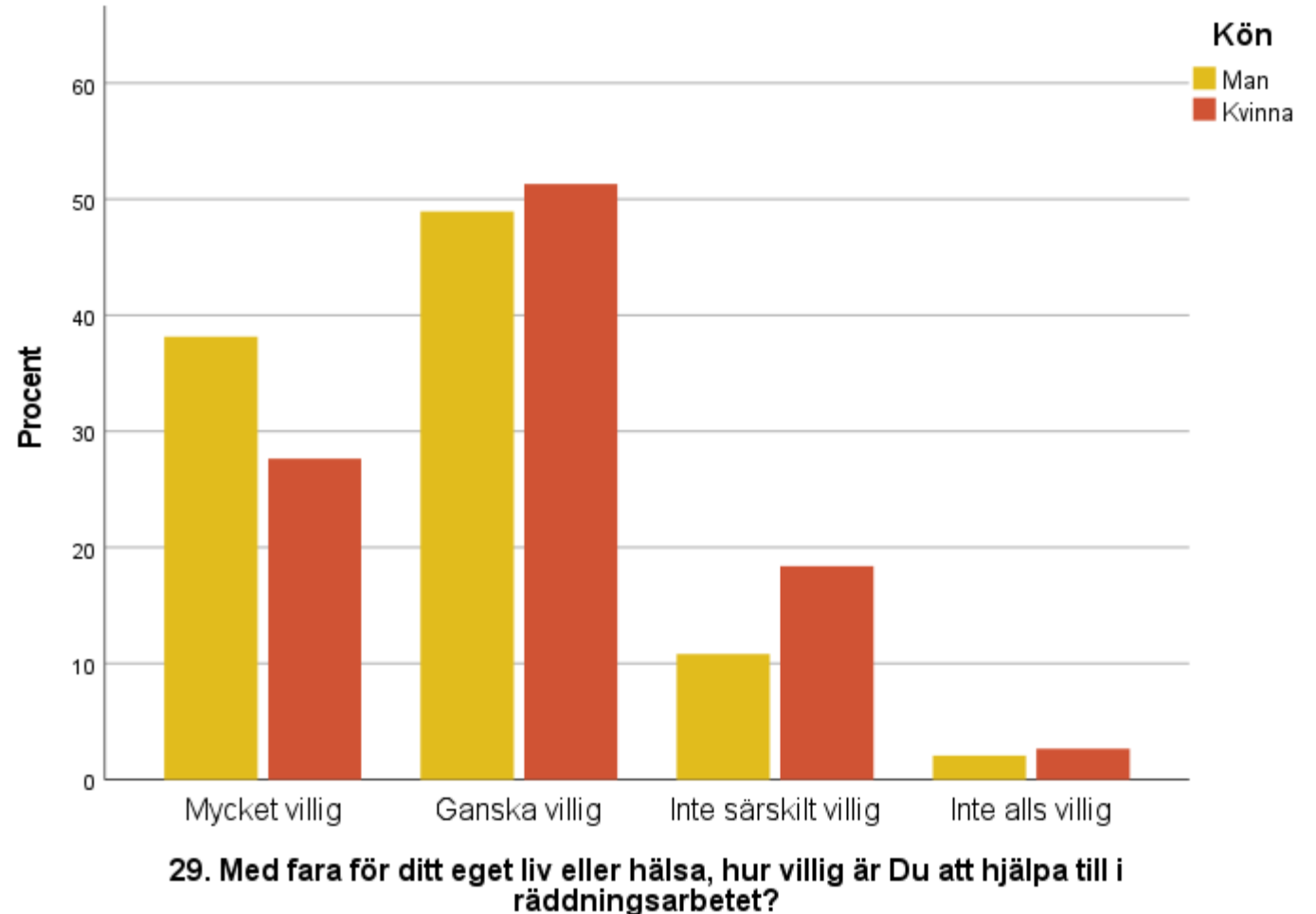

28. I ett sådant scenario, skulle du tycka att frivilliga bör eller inte bör delta i räddningsarbetet även om de inte får ersättning?

Personlig krisinsatsvilja – risk för livet: kön

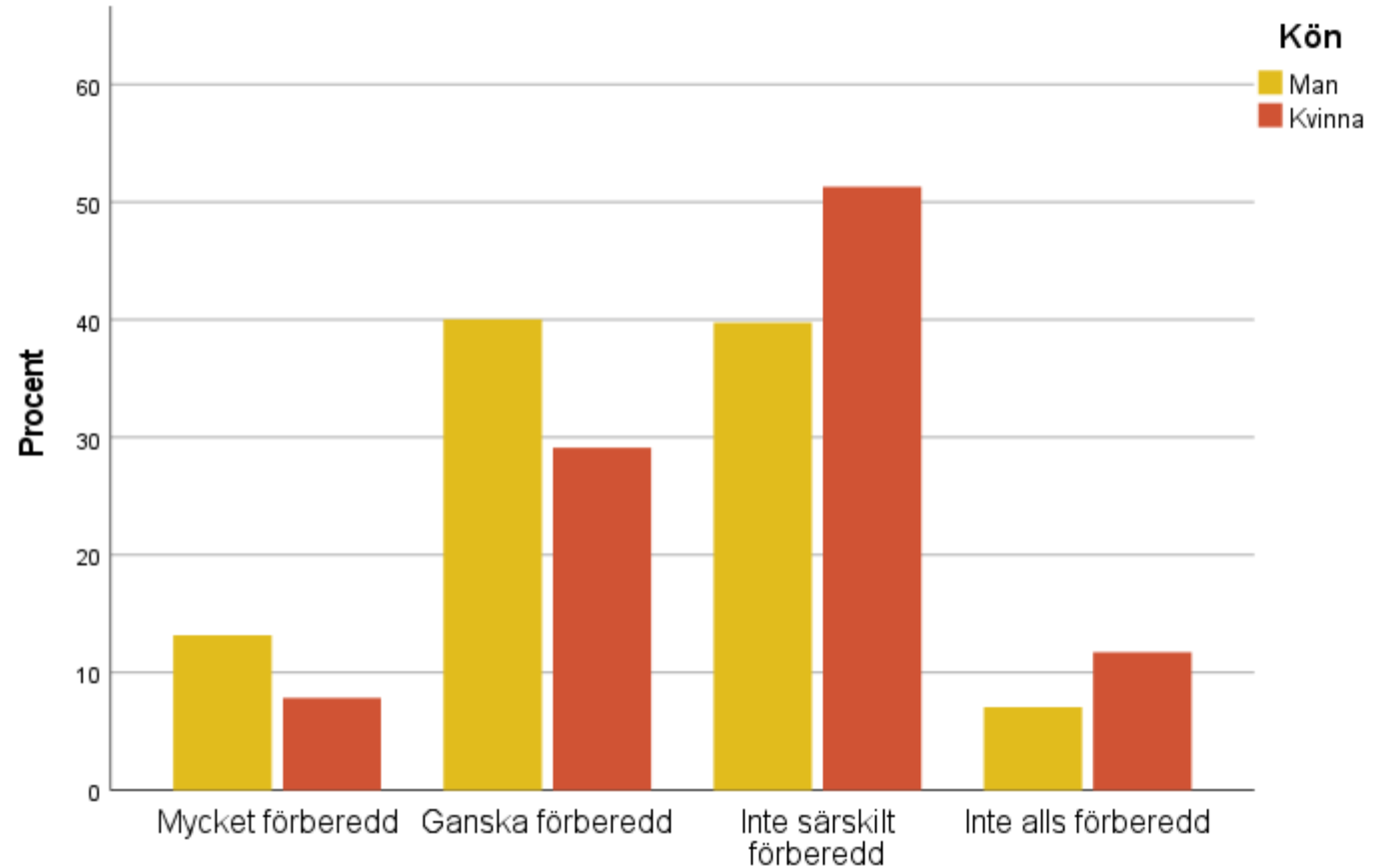
- Skillnaderna mellan könen är små
- Män är något säkrare (Mer riskbenägna/bättre förberedda?)

(Pearson $R=0,13^{**}$)

Förberedd för att delta i krisinsats: kön

- Män känner sig bättre förberedda
(Pearson $R=0,16^{**}$)

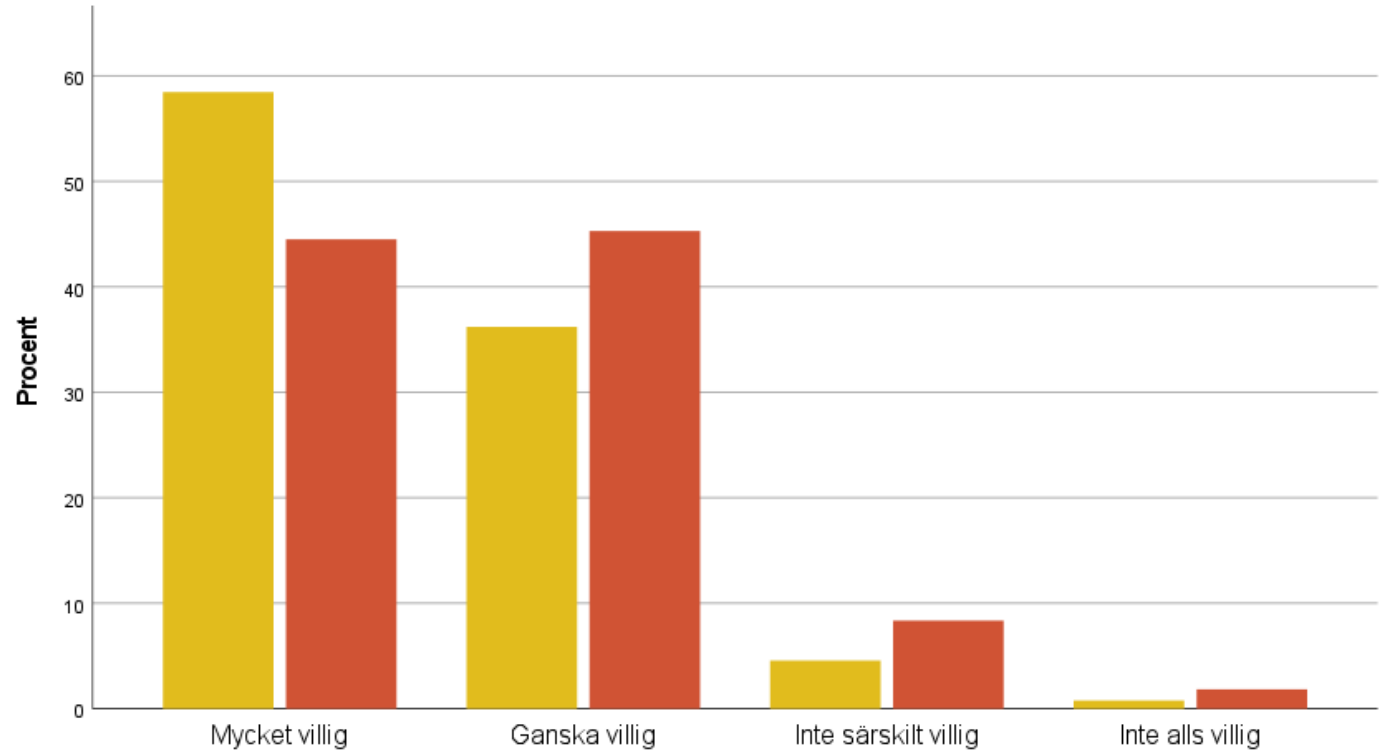

31. Allmänt sett, hur förberedd känner du dig för att göra insatser vid större olyckor och kriser?

Personlig krisinsatsvilja: medlem i någon frivilligorganisation

- Små skillnader mellan personer som är engagerade (gul) och inte (röd)

(Pearson R=0,11**)

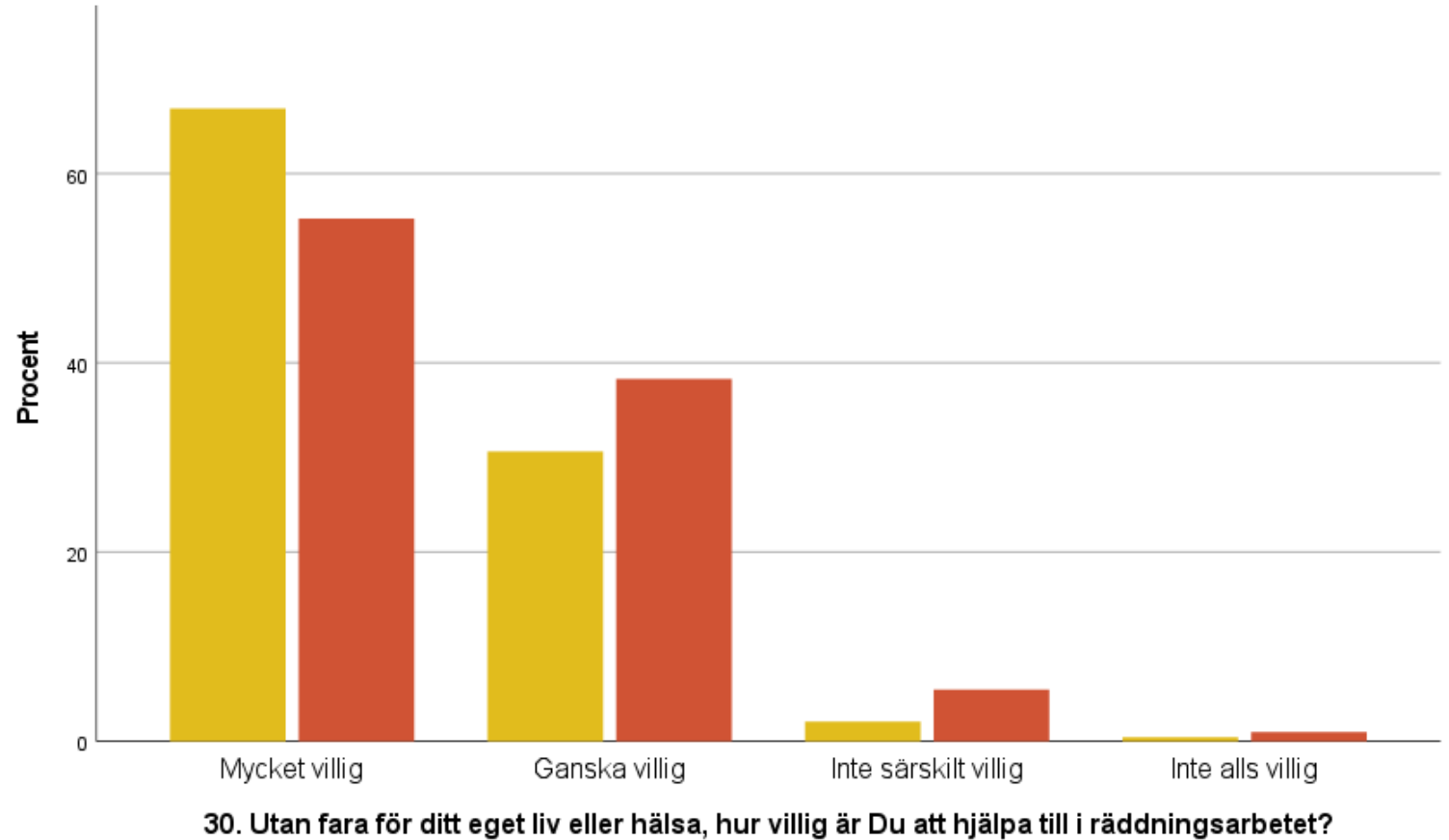

30. Utan fara för ditt eget liv eller hälsa, hur villig är Du att hjälpa till i räddningsarbetet?

Personlig krisinsatsvilja: medlem i någon frivillig försvarsorganisation

- Små skillnader mellan personer som är engagerade (gul) och inte (röd)

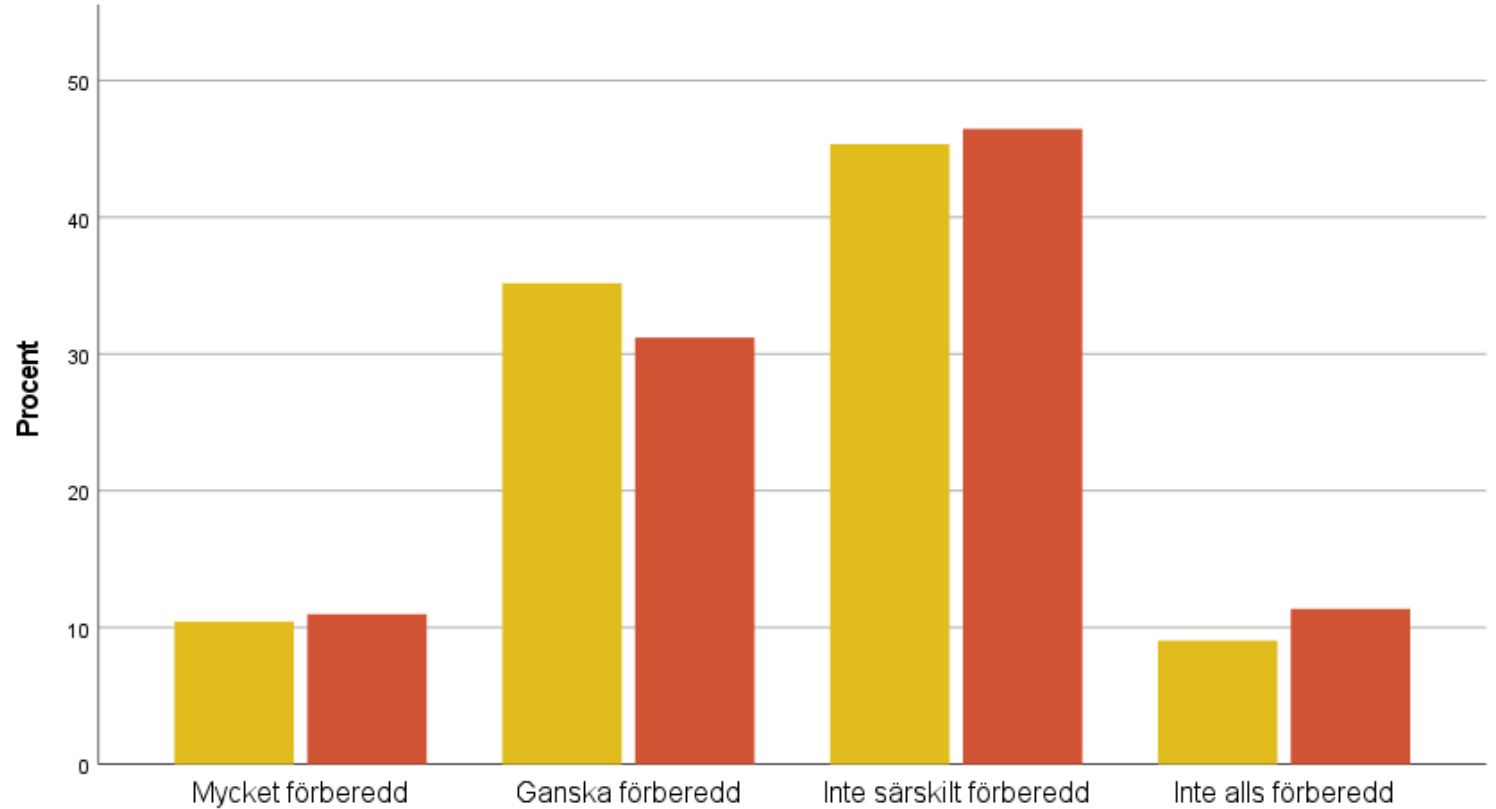
(Pearson $R=0,07^{**}$)

Förberedd för att delta i en krisinsats: medlem i någon frivilligorganisation

- Påfallande lika mönster mellan de som deltar i en frivilligorganisation (gul) och de som inte gör det (röd)

(Pearson R=-0,02)

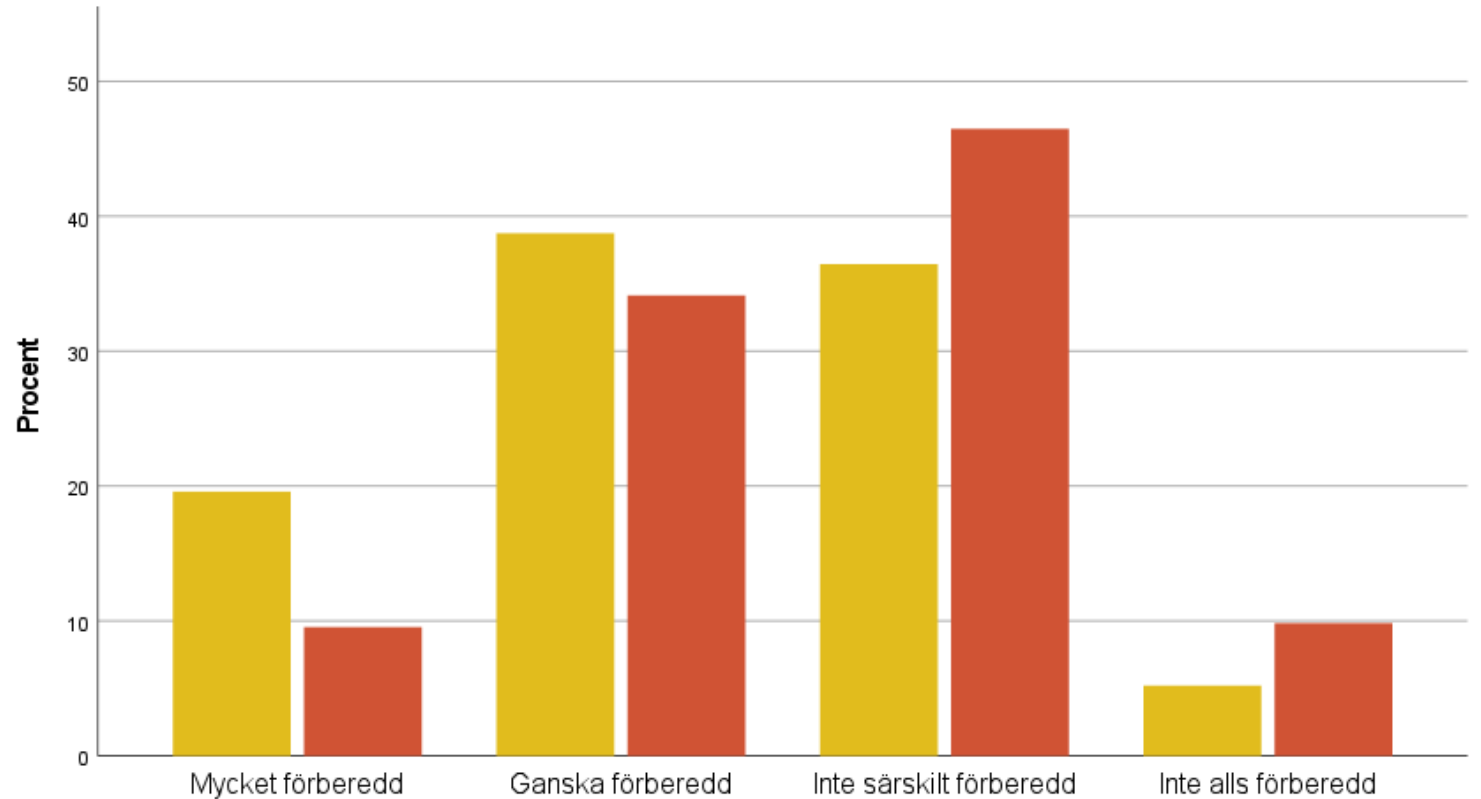

31. Allmänt sett, hur förberedd känner du dig för att göra insatser vid större olyckor och kriser?

Förberedd för att delta i en krisinsats: medlem i någon frivillig försvarsorganisation

- Det är vanligare att man känner sig förberedd för en krisinsats om man är medlem i en frivillig försvarsorganisation (gul) än om man inte är det (röd)

(Pearson $R=0,11^{**}$)

31. Allmänt sett, hur förberedd känner du dig för att göra insatser vid större olyckor och kriser?

56,7 procent uppger att deras hushåll har **beredskap** för en vecka

92,2 procent uppger att det är rimligt att var och en har ett personligt ansvar att **klara sig själv** under en tid vid kris eller krig

90,6 procent uppger att det är rimligt att var och en efter förmåga **delar med sig av förnödenheter** under en tid vid kris eller krig

Tack!

magnus.karlsson@mchs.se